

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับ การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจของผู้อ่านข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้ศึกษาได้ใช้การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งมีรูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ด้วยการใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลและใช้การวัดผลเพียงครั้งเดียว (One-shot case study) โดยผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้กรอกข้อมูลด้วยตัวเอง (Self administration)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ประชากรที่อาศัยในพื้นที่กรุงเทพมหานคร จำนวน 5,696,409 คน แยกเป็นชาย 2,695,051 คน เป็นหญิง 3,001,212 คน (สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ณ เดือนธันวาคม 2558) ผู้ที่สามารถอ่านหนังสือได้เข้าใจ ผู้ที่ติดตามข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ โดยมีการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากสูตรสถิติของทาโร ยามาเน (Taro Yamane) โดยกำหนดระดับความเชื่อมั่นที่ 95% และกำหนดความผิดพลาดไม่เกิน 5% หรือที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ซึ่งจะเป็นการคัดเลือกเฉพาะผู้อ่านข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ จากการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง ดังสูตรต่อไปนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เนื่องจากกรณีที่ไม่ทราบจำนวน ผู้อ่านที่แน่ชัด (N)

ดังนั้น $n = \frac{1}{e^2}$

กำหนด $n =$ ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

$e =$ ค่าความคลาดเคลื่อน

แทนค่า $n = \left(\frac{1}{0.05^2}\right)$
 $= 399.97$

จากผลการคำนวณจะได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (n) = 399.97 คน ดังนั้นผู้ศึกษาจึงกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้จำนวน 400 คน

การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบกำหนดสัดส่วนโควตา (Quota Sampling) เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างและข้อมูลที่มีคุณสมบัติตรงตามที่ต้องการ โดยมีการดำเนินงานสุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบอาศัยความน่าจะเป็น (Probability Sampling) ด้วยการแบ่งตามศูนย์จัดจำหน่ายหนังสือพิมพ์ไทยรัฐในพื้นที่กรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน ตามเขตการปกครองได้ 10 เขต ๆ ละ 40 คน คือ เขตบางกะปิ เขตบางนา เขตบางพลัด เขตปทุมวัน เขตราชเทวี เขตลาดกระบัง เขตลาดพร้าว เขตสาทร เขตหลักสี่ และเขตห้วยขวาง

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) จำนวน 1 ชุด ซึ่งทั้งหมดเป็นลักษณะคำถามปลายปิด (close ended question) และถามแบบปลายเปิด (Open ended question) โดยให้กลุ่มตัวอย่างเป็นคำตอบคำถามด้วยตัวเอง ทั้งในรูปแบบสอบถามออนไลน์ และกระดาษ ซึ่งมีการแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานลักษณะทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ การศึกษา และรายได้ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบกำหนดคำตอบให้ (Check-list) ใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจของผู้อ่านข่าวหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ ด้านความถี่ของการอ่าน ระยะเวลาในการเปิดรับอ่านหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ การตัดสินใจซื้อ และวัตถุประสงค์ในการเปิดรับหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ลักษณะการอ่านรับข้อมูลข่าวสาร ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบกำหนดคำตอบให้ (Check - list)

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการเปิดรับ การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจของผู้อ่านหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ ด้านความถี่ของการอ่าน ระยะเวลาในการเปิดรับอ่านหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ลักษณะการอ่านรับข้อมูลข่าวสาร ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบกำหนดคำตอบให้ (Check - list)

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากการอ่านหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบกำหนดคำตอบให้ (Check-list)

ส่วนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้อ่านหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ในเขตกรุงเทพมหานคร หมายถึง ระดับความรู้สึกพึงพอใจที่มีต่อการอ่านข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ ความพึงพอใจของเนื้อหาข่าวสาร ความพึงพอใจด้านรูปเล่ม ความพึงพอใจด้านเนื้อหาคอลัมน์ต่างๆ ในแต่ละหน้าหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบกำหนดคำตอบให้ (Check-list)

ส่วนที่ 5 ข้อเสนอนี้เกี่ยวข้องกับรายการเป็นลักษณะปลายเปิด (Open ended question)

การทดสอบเครื่องมือใช้ในการวิจัย

เนื่องจากในการวิจัยครั้งนี้ได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย ผู้วิจัยได้มีการทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) และความน่าเชื่อถือได้ (Reliability) ของเครื่องมือเพื่อนำไปเก็บข้อมูลจริง ดังต่อไปนี้

1.การทดสอบความเที่ยงตรง (validity) แบบสอบถามที่ได้ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ออกแบบโดยประมวลและอ้างอิงจากแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากนั้นจึงได้ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบและแก้ไข เพื่อปรับปรุงแบบสอบถามให้เนื้อหา มีความเที่ยงตรงและครอบคลุมวัตถุประสงค์ที่สุด

2.การทดสอบความน่าเชื่อถือ (Reliability) ก่อนที่จะนำไปใช้ในการศึกษาวิจัยจริง ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทำการทดสอบก่อนการเก็บข้อมูลจริง (Pre-test) กับกลุ่มตัวอย่างในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และความเข้าใจในประเด็นคำถามต่างๆหรือไม่ และทดลองนำมาคำนวณทางสถิติด้วยสูตร เพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรทดสอบความน่าเชื่อถือของครอนบาค(Cronbach) เรียกว่าการหาค่าประสิทธิอัลฟา (α = coefficient alpha) สำหรับแบบสอบถามที่มีการให้คะแนนแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) โดยมีสูตรในการคำนวณดังนี้

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{n \sum_{i=1}^n U_i}{U_i} \right\}$$

n แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม

U_i แทน ตัวความแปรปรวนของคะแนนของคำถามข้อที่ i

U_i แทน ค่าตัวแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งหมด

ผู้วิจัยได้ทดสอบความน่าเชื่อถือของแบบสอบถาม เฉพาะส่วนที่สามารถนำมาตีค่าเป็นคะแนนได้เท่านั้น หลังจากได้ทำการทดสอบเบื้องต้น โดยทำการแจกแบบสอบถามจำนวน 50 ชุด ให้กลุ่มตัวอย่าง แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความน่าเชื่อถือด้วยโปรแกรม SPSS ได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น 2 ส่วนดังนี้

1. ฟังพอใจของผู้อ่านหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ได้ค่าความน่าเชื่อถือ 0.896

2. การใช้ประโยชน์จากการอ่านหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ได้ค่าความน่าเชื่อถือ 0.887

ในการทดสอบความน่าเชื่อถือแบบสอบถามนั้น นายสุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2546 หน้า 261) ได้กล่าวไว้ว่า เมื่อทดสอบความน่าเชื่อถือได้ และพบว่า ค่า Alpha ที่ได้ค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป จะถือว่าข้อคำถามที่ได้มีความน่าเชื่อถือได้ ดังนั้นในส่วนของการทดสอบความน่าเชื่อถือของแบบสอบถามข้างต้นมีค่า Alpha เท่ากับ 0.936 จึงถือได้ว่ามีความน่าเชื่อถือ และสามารถนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างได้จริง

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

จากสมมติฐานของการวิจัยได้กำหนดตัวแปรต้น และตัวแปรตามในการทำวิจัยครั้งนี้ดังต่อไปนี้

ตัวแปรต้น ได้แก่ ลักษณะทางประชากรศาสตร์ ประกอบด้วย เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และรายได้ ของผู้อ่านหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ในเขตกรุงเทพมหานคร

ตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมการเปิดรับ การใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจของผู้อ่านหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ในเขตกรุงเทพมหานคร

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ 3 ประการ ดังนี้

สมมติฐานการวิจัยที่ 1 ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกัน จะมีพฤติกรรมการเปิดรับผู้อ่านหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ในเขตกรุงเทพมหานครที่แตกต่างกัน

ตัวแปรต้น คือ ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้อ่านหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ในเขตกรุงเทพมหานคร

ตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมเปิดรับของผู้อ่านหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ในเขตกรุงเทพมหานคร

สมมติฐานการวิจัยที่2 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้อ่านหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่แตกต่างกัน มีการใช้ประโยชน์จากการอ่านหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ในเขตกรุงเทพมหานครที่แตกต่างกัน

ตัวแปรต้น คือ ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้อ่านหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ในเขตกรุงเทพมหานคร

ตัวแปรตาม คือ การใช้ประโยชน์ของผู้อ่านหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ในเขตกรุงเทพมหานคร

สมมติฐานการวิจัยที่3 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้อ่านหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่แตกต่างกันจะมีความพึงพอใจจากการอ่านหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ในเขตกรุงเทพมหานครที่แตกต่างกัน

ตัวแปรต้น คือ ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้อ่านหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ในเขตกรุงเทพมหานคร

ตัวแปรตาม คือ ความพึงพอใจจากการอ่านหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ในเขตกรุงเทพมหานคร

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ทำการกำหนดรหัสลงรหัส บันทึกข้อมูล แล้วจึงนำไปประมวลผลข้อมูล หาค่าทางสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

1.สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เป็นการใช้ค่าสถิติ โดยการหาค่าความถี่ (Frequencies) ค่าเฉลี่ย (Mean) และร้อยละ (Percentage) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) เพื่อพรรณนาข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง พฤติกรรมเป็นรับ การใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจ

2.สถิติเชิงอนุมาน (Inferemtrial Statistics) ใช้ในการทดลองสมมติฐานจะใช้การวิเคราะห์จากสถิติอนุมาน (inferential statistics) เพื่อทดสอบสมมติฐาน โดยการใช้เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยสำหรับประชากรกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน (T-test independence) การ

วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) และการวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson product-moment correlation coefficient).

ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยจะนำข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง ทั้งในรูปแบบสอบถามออนไลน์ และกระดาษ ส่งให้กับกลุ่มตัวอย่างที่ได้กำหนดในแต่ละศูนย์ตัวแทนจัดจำหน่ายหนังสือพิมพ์ไทยรัฐให้ได้ครบจำนวนตามระบุ

2. ในส่วนแบบสอบถามในรูปแบบกระดาษ เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับมา ผู้วิจัยจะตรวจสอบว่าครบถ้วน และรายละเอียดของคำตอบหรือไม่ ซึ่งหากไม่สมบูรณ์ก็หาเพิ่มเติม สำหรับในรูปแบบสอบถามออนไลน์ ผู้วิจัยได้กำหนดให้ผู้ตอบแบบสอบถามตอบให้ครบถ้วนทุกข้อ หากไม่ครบ จะไม่สามารถส่งผ่านได้

3. เมื่อได้ข้อมูลครบจำนวน ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามทั้งรูปแบบสอบถามออนไลน์ และกระดาษ มาประมวลผลข้อมูลทางสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

4. การเก็บข้อมูลใช้ระหว่างวันที่ 1-30 มกราคม 2560